

Kanning um norðurlendsku stovnarnar:

Norðurlenska nyttan av teimum

Ein arbeiðsbólkur undir Norðurlandaráðnum hevur givið út álit um nyttu av teimum mongu stovnunum undir Norðurlandaráðnum, teirra millum eisini Norðurlandahúsið í Føroyum. Álitid verður viðgjørt á fundi í Finlandi í november

Nú um dagarnar kom út eitt álit um teir mongu stovnarnar og grunnarnar undir Norðurlandaráðnum, sum ein arbeiðsbólkur hevur gjørt. M.a. hesar stovnar, sum umrøddir verða í álitinum er eisini Norðurlandahúsið.

Álitid hevur heitið "Nordisk Nytt", og tað er "Den fællesnordiske Arbejdsgruppe", sum hevur gjørt álitid, ið byggir á eina kanning av tilsamans 47 felags norðurlenskum stovnum, ið verða lutvíst figgjaðir av Norðurlandaráðnum.

Upprunin til hesa kanning er tann støðan í norðurlenska samarbeiðið kom í, tá fólkakræddur vóru í bæði Finlandi, Svøríki og Noregi um limaskap í ES.

Í tí sambandinum avgjördu Norðurlandaráðið og Norðurlenska Ráðharraráðið at seta ein felags norðurlenskan arbeiðsbólk av politikarum, sum fingi til uppgávu at analysa tað norðrøna samstarvið undir teimum nýggju fortreytnum.

Arbeiðsbólkurin kom í februar í ár við síni frágreiðing, sum verður nevnd "Norðurlenskt samstarv í eini nýggjari tíð".

Eitt av uppskotunum frá hesum arbeiðsbólkinum var at gera eina kanning av teimum 47 felags norðurlensku stovnunum. Sum grundarlag fyri eini metan av stovnunum varð víst til, at stovnarnir skulu lúka princippið um "nordisk nytte" ella norðurlenska nytte.

Ein arbeiðsbólkur varð síðani settur at taka sær av hesi uppgávu og er álitid nú liðugt. Eftirlit er so, at samstarvsráðharrarnir í Norðurlondum skulu viðgera álitid á komandi fundinum hjá Norðurlandaráðnum, sum verða í Finlandi í november.

Í kommissorium ella mandatinum hjá arbeiðsbólkinum stendur m.a. at "analysen skal munde ud i en entydig rekommandation for hver enkelt fællesnordisk institution. Den efterfølgende vurde-

ring af den enkelte institution hviler på kriterierne i princippet om nordisk nytte og på en konsekvent anvendelse heraf."

Viðari stendur, at "der skal endvidere ifølge mandatet kun etableres en faglig institutionsvurdering i den udstrækning en sådan vurdering har direkte relevans for den politiske bedømmelse. Det anslås med ander ord fast, at målet ikke er en traditionel institutionsanalyse. Derimod går opgaven ud på at skabe grundlag for en specifik vurdering af hver enkelt institution på baggrund af et begreb om nordiske nytte. Et centralt led i opgavens løsning har derfor været at foretage en konsekvent anvendelse af dette begreb."

Og at enda í mandatinum stndur: "Mandatet må endelig ses på baggrund af Nordisk Råds og Nordisk Ministerråds generelle prioritering af det nordiske samarbejde i relation til tre "søjler" eller fokusområ-

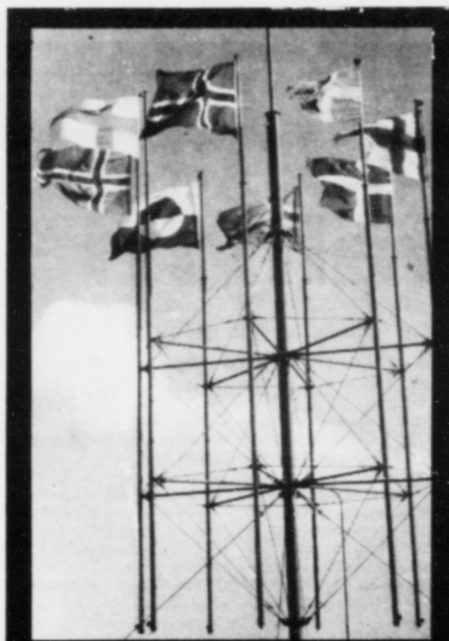
der: Norden, Norden og dets nærområder, Norden og Europa."

Í kommissorium verður annars víst á, at grundarlagið fyri øllum norðurlenskum virksemi skal vera, at tað gongur nøkrum basalum krøvum á møti. Um hesi kann sigast:

"De omfatter virksomhed, som ellers skulle finde sted i nationalt regi, men hvor påviselige positive effekter opnås gennem fælles nordiske løsninger - manifesterer og udvikler nordisk samhörighed - øger nordisk kompetence og konkurrence-kraft/konkurrenceevne."

Í arbeiðsbólkinum varð valt eitt umboð fyri hvørt av londunum og var talan um embætisfólk. Formaður í bólkinum varð stiftsamtaður í Keypmannahavn, Søren Christensen.

jan

29. Nordens Hus på Færøerne (NHFF-ERØ)

Formål

Institutionen skal tjene kulturlivet på Færøerne og knytte tætte og gensidige forbindelser mellem kulturlivet på øerne og Norden i øvrigt.

Aktivitet

Institutionen forestår kulturelt virksomhed fra teater, koncerter, film og kunstudstillinger til folketand og mødevirksomhed, herunder mere dagligdags aktiviteter gennem lokaludlejning.

Ressourcer

NHF-ERØ har et årsbudget på 8.802 (1994), som består af 8.096 mill. kr. basisskud, fra Nordisk Ministerråd og 0.706 mill. kr. i nationalt bidrag. De administrative omkostninger udgør knap 30 pct af de samlede udgifter.

Medarbejdere omfatter 10 årsverk. Syvten har 8 medlemmer.

Vurdering af nordisk nytte: Middel

Anvendelsen af husets ydelser sker i en geografisk stærkt knud, ligesom den umiddelbare produktion heraf. Tilvejebringelsen af mange af husets ydelser er dog bredt forankret i Norden, f.eks. i form af gæstgæstende grupper eller kunstudstillinger fra øvrige Norden. Som i tilfældet med de øvrige "Nordiske Huse", kan der således sættes nogen særligt omkostningseffektive som følge af institutionens fællesnordiske grundlag. Udvikling og advarsler af fælles kompetence kan ikke afvises, men heller ikke påvises. Huset er meget kendt på Færøerne, men meget lidt synlig i de øvrige nordiske lande.

Institutionens funktion som i vid udstrækning i et tilbud på linje med mange lokale/regionale "kulturhuse" i de nordiske landes kommuner tæler principielt for at tilstræbe en høj grad af egenfinansiering gennem brugerbetaling eller ydelser fra stedlige myndigheder på et projekt- og aktivitetsskæbnet grundlag.

Der anbefales, at tilskudsbevillinger fra Nordisk Ministerråd opretholdes. Der bør dog stilles med en større andel projekt- og aktivitetsskæbnet bevillinger og de støttede aktiviteter bør have større mulig nordisk profil og indhold. Der anbefales, at der afsættes en højere grad af ensartethed i de finansielle strukturer, herunder Nordisk Ministerråd er involveret i NHF-ERØ - samt de andre "nordiske huse" - herunder forankringen af ejerskabet. Husene må tilstræbe diplomatiske koordinering for at reducere omkostninger.

Peter Turtchaninoff, stjóri í Norðurlandahúsinum:

Vil gera nakað gott fyri føroyingar

Tað er bert hálvannað ár síðani, at Peter Turtchaninoff tók við sum nýggjur stjóri í Norðurlandahúsinum eftir Jan Kløvstad.

Peter er settur fyri eitt fjóra ára skeið við møguleika fyri tveimum árum afturat.

"Mær dámar ómetaliga væl í Føroyum. Hetta er eitt av paradísunum á jørð. Her býr gott fólk, her fær tú góðan mat, vatnið og luftin eru rein og so hevur tú frælsið til at vera tú sjálvur. Sigur stjórni í Norður-

landahúsinum, sum ikki dylur fyri, at tað er vón hansara, at hann kann vera her í hvussu so er seks ár.

"Eg eri bæði glaður og errin at kunna umboða Føroyar í útlandum. Og eg fari eisini at gera alt fyri at

sannføra hini Norðurlondini um, at veruliga norðurlendst samstarv er, at teir stóru og ríku stuðla og hjálpa teimum smærri londunum.

jan

Stjórni og nevndarformaðurin í Norðurlandahúsinum